

190

U S T A W A

z dnia 11 września 1956 r.

o izbach rzemieślniczych i Związku Izb Rzemieślniczych.

W celu zapewnienia rzemiosłu pełnego udziału w życiu gospodarczym i społecznym kraju, jak również podniesienia na wyższy poziom działalności organizacji rzemieślniczych — stanowi się, co następuje:

I. Izby rzemieślnicze.

Art. 1. 1. Izby rzemieślnicze są organizacjami samorządu gospodarczego i zawodowego rzemiosła.

2. Izba rzemieślnicza posiada osobowość prawną i odpowiada za swoje zobowiązania własnym majątkiem.

3. Granice okręgów izb rzemieślniczych pokrywają się z granicami województw; okręg Warszawskiej Izby Rzemieślni-

czej obejmuje m. st. Warszawę i województwo warszawskie, okręg zaś Łódzkiej Izby Rzemieślniczej — m. Łódź i województwo łódzkie.

Art. 2. 1. Do zakresu działania izb rzemieślniczych należy:

- 1) reprezentowanie rzemiosła wobec władz i instytucji państwowych oraz organizacji politycznych i społecznych,
- 2) badanie przejawów życia gospodarczego i zawodowego rzemiosła,
- 3) przedstawianie właściwym władzom i instytucjom postulatów, wniosków i opinii dotyczących rzemiosła oraz sposobu wykonywania obowiązujących w tym zakresie przepisów prawnych,

- 4) organizowanie samodzielnie lub łącznie z cechami i innymi organizacjami rzemieślniczymi działalności o charakterze gospodarczym,
- 5) organizowanie i popieranie wystaw, pokazów, wzorcowni, jarmarków rzemieślniczych, konkursów, muzeów, instytucji badawczych itp.,
- 6) współdziałanie z właściwymi instytucjami w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych rzemieślników oraz zwiększania ich potencjału usługowego i produkcyjnego, prowadzenie i popieranie szkół i kursów rzemieślniczych, krzewienie i popieranie wynalazczości i racjonalizatorstwa wśród rzemieślników itp.,
- 7) prowadzenie i popieranie akcji socjalnej, kulturalno-oświatowej i wychowania fizycznego,
- 8) czuwanie nad wykonywaniem przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy w zakładach rzemieślniczych,
- 9) czuwanie nad wykonywaniem przepisów i zarządzeń regulujących sprawy uczniów rzemieślniczych,
- 10) roztaczanie opieki nad młodzieżą rzemieślniczą przez ustanawianie stypendiów, prowadzenie i popieranie burs i internatów, organizowanie obozów wczasowych itp.,
- 11) przeprowadzanie egzaminów czeladniczych i mistrzowskich przez powoływane w tym celu komisje,
- 12) wyznaczanie rzeczoznawców do wydawania opinii w zakresie spraw dotyczących rzemiosła,
- 13) przedstawianie kandydatów w przypadkach, w których udział przedstawicieli rzemiosła przewidują obowiązujące przepisy,
- 14) zbieranie i opracowywanie danych statystycznych dotyczących rzemiosła,
- 15) sprawowanie nadzoru nad działalnością cechów.

2. Izby rzemieślnicze spełniają ponadto inne czynności zlecone im przepisami szczególnymi.

Art. 3. Organami izby rzemieślniczej są: rada, zarząd, komisja rewizyjna i sąd izby.

Art. 4. 1. Radę izby rzemieślniczej stanowią radcowie w liczbie ustalonej przez statut izby.

2. Ogólna liczba radców w izbie nie może być mniejsza od 15; liczba zastępców odpowiada liczbie radców.

Art. 5. 1. Wyboru radców i ich zastępców dokonuje okręgowe zgromadzenie wyborcze, złożone z delegatów wybranych przez walne zgromadzenie cechów.

2. Delegaci, radcowie izby i ich zastępcy są wybierani w tajnym głosowaniu.

3. Czynne prawo wyborcze posiadają pełnoletni, nie ograniczeni w prawach, samoistni rzemieślnicy, należący w dniu zarządzenia wyborów do cechu.

4. Biernie prawo wyborcze posiadają rzemieślnicy, którzy odpowiadają warunkom określonym w ust. 3 i przed dniem zarządzenia wyborów ukończyli 21 lat.

Art. 6. 1. Minister Przemysłu Drobного i Rzemiosła:

- 1) wydaje w drodze rozporządzenia po zasięgnięciu opinii Związku Izb Rzemieślniczych ordynację wyborczą, która ustala tryb wyboru delegatów na okręgowe zgromadzenia wyborcze oraz wyboru radców izby i ich zastępców,
- 2) zarządza wybory radców i ich zastępców,
- 3) rozstrzyga zarzuty przeciwko ważności wyborów.

2. Minister Przemysłu Drobного i Rzemiosła może w ciągu miesiąca unieważnić wybory z powodu uchybienia przepisom niniejszej ustawy lub ordynacji wyborczej. W razie

unieważnienia wyborów ponowne wybory powinny się odbyć w ciągu trzech miesięcy od daty decyzji o unieważnieniu.

Art. 7. 1. Radcowie izby i ich zastępcy są wybierani na trzy lata.

2. Radcowie izby pełnią swoje obowiązki do czasu zwołania pierwszego posiedzenia nowowybranej rady izby.

3. Zastępca wchodzi w prawa i obowiązki radcy na czas niemożności pełnienia przez niego czynności, na stałe zaś — w razie utraty przez radcę mandatu.

4. W razie wszczęcia przeciwko radcy postępowania karno-sądowego rada izby może zawiesić go w czynnościach.

Art. 8. Pierwsze posiedzenie nowowybranej rady izby zwołuje ustępujący zarząd w ciągu jednego miesiąca od uprawomocnienia się wyborów.

Art. 9. Rada izby wybiera zarząd, komisję rewizyjną i sąd izby spośród radców i ich zastępców.

Art. 10. 1. Fundusze izby składają się:

- 1) z opłat za świadczenia i czynności,
- 2) z dochodów z własnego majątku,
- 3) z dochodów nadzwyczajnych,
- 4) z dotacji Skarbu Państwa.

2. Fundusze izby mogą być przeznaczone tylko na wykonywanie zadań określonych w niniejszej ustawie.

3. Izba pobiera opłaty za świadczenia i czynności wynikające z zadań i zakresu jej działania. Wysokość opłat zatwierdza Minister Przemysłu Drobного i Rzemiosła na wniosek Związku Izb Rzemieślniczych.

Art. 11. 1. Wytyczne w sprawie terminu i sposobu układania budżetów, prowadzenia rachunkowości izb rzemieślniczych, sporządzania rocznych zamknięć rachunkowych i bilansów majątkowych oraz sposobu przeprowadzania kontroli całokształtu gospodarki finansowej i majątkowej izb i cechów ustala Minister Przemysłu Drobного i Rzemiosła po zasięgnięciu opinii Związku Izb Rzemieślniczych.

2. Rada izby uchwała projekt budżetu na rok następny; projekt zatwierdza Minister Przemysłu Drobного i Rzemiosła po zasięgnięciu opinii Związku Izb Rzemieślniczych.

Art. 12. Izby rzemieślnicze korzystają ze zwolnienia od podatków i opłat na równi z innymi organizacjami samorządu gospodarczego i zawodowego.

Art. 13. 1. Statut izby określa:

- 1) siedzibę izby,
- 2) szczegółowy zakres działania izby,
- 3) liczbę radców izby oraz ich zastępców,
- 4) liczbę, funkcje i tryb wyboru członków zarządu, komisji rewizyjnej i sądu,
- 5) prawa i obowiązki radców oraz członków zarządu, komisji rewizyjnej i sądu,
- 6) zakres działania organów izby,
- 7) tryb powoływania dyrektora izby i jego zakres działania,
- 8) sposób reprezentowania izby,
- 9) tryb zwoływania posiedzeń rady izby i innych jej organów oraz warunki prawomocności ich uchwał,
- 10) sposób wydawania regulaminów komisji egzaminacyjnych, czeladniczych, mistrzowskich i innych.

2. Statut może zawierać ponadto inne postanowienia związane z wykonywaniem przez izbę jej zadań. Postanowienia statutu nie mogą pozostawać w sprzeczności z postanowieniami niniejszej ustawy.

3. Statut izby i jego zmiany uchwała rada izby. Uchwały te zatwierdza Minister Przemysłu Drobego i Rzemiosła po zasięgnięciu opinii Związku Izb Rzemieślniczych.

Art. 14. Wszystkie cechy i inne organizacje rzemieślnicze obowiązane są udzielać na żądanie właściwej izby wiadomości, wykazów i danych statystycznych dotyczących rzemiosła.

II. Związek Izb Rzemieślniczych.

Art. 15. 1. Izby rzemieślnicze zrzeszają się w Związku Izb Rzemieślniczych.

2. Związek Izb Rzemieślniczych posiada osobowość prawną.

3. Siedzibą Związku Izb Rzemieślniczych jest m. st. Warszawa.

Art. 16. 1. Do zakresu działania Związku Izb Rzemieślniczych należą:

- 1) reprezentowanie rzemiosła wobec naczelnych władz i instytucji państwowych oraz organizacji politycznych i społecznych,
- 2) badanie, opiniowanie, inicjowanie i prowadzenie działalności gospodarczej i zawodowej rzemiosła na tle jego zadań i potrzeb gospodarki narodowej,
- 3) koordynacja i nadzorowanie działalności izb rzemieślniczych,
- 4) inicjowanie i prowadzenie działalności wydawniczej w zakresie zagadnień rzemiosła.

2. Właściwe władze i instytucje przesyłają Związkowi Izb Rzemieślniczych do zaopiniowania projekty wszelkich aktów prawnych dotyczących rzemiosła.

Art. 17. Organami Związku Izb Rzemieślniczych są: rada, zarząd i komisja rewizyjna.

Art. 18. 1. Rada Związku składa się z prezesów izb rzemieślniczych. Rada wybiera ze swego grona prezesa i wiceprezesa.

2. Zarząd Związku składa się z prezesa, dwóch wiceprezesów i dwóch członków, wybranych przez radę Związku.

3. Komisja rewizyjna Związku składa się z trzech członków, wybranych przez radę Związku.

4. Kadencja rady, zarządu i komisji rewizyjnej Związku trwa trzy lata.

Art. 19. 1. Statut Związku Izb Rzemieślniczych określa:

- 1) szczegółowy zakres działania Związku,
- 2) zakres działania organów Związku,
- 3) tryb wyboru zarządu i komisji rewizyjnej,
- 4) tryb powoływania dyrektora i wicedyrektorów Związku,
- 5) sposób reprezentowania Związku,
- 6) tryb zwoływania posiedzeń rady Związku i innych jego organów oraz warunki prawomocności ich uchwał,

7) sposób wydawania regulaminów komisji działających przy Związku.

2. Statut i jego zmiany uchwała Rada Związku. Uchwały te zatwierdza Minister Przemysłu Drobego i Rzemiosła.

Art. 20. 1. Rada Związku uchwała corocznie projekt budżetu na rok następny i przedstawia go do zatwierdzenia Ministrowi Przemysłu Drobego i Rzemiosła.

2. Koszty utrzymania Związku Izb Rzemieślniczych ponoszą izby rzemieślnicze w wysokości ustalonej corocznie przez radę Związku.

Art. 21. Do Związku Izb Rzemieślniczych stosuje się odpowiednio przepisy art. 2, 11, 12, 13 ust. 2 i 14.

III. Postanowienia ogólne i końcowe.

Art. 22. 1. Ogólny nadzór nad izbami rzemieślniczymi i Związkiem Izb Rzemieślniczych sprawuje Minister Przemysłu Drobego i Rzemiosła.

2. Od uchwał organów Związku Izb Rzemieślniczych, nakładających obowiązki na izby rzemieślnicze, przysługuje izbom prawo odwołania się w terminie jednego miesiąca do Ministra Przemysłu Drobego i Rzemiosła.

Art. 23. 1. Minister Przemysłu Drobego i Rzemiosła może po zasięgnięciu opinii Związku Izb Rzemieślniczych rozwiązać radę izby rzemieślniczej, jeżeli działalność jej lub innych organów izby narusza obowiązujące przepisy prawne.

2. Z chwilą rozwiązania rady izby ustają funkcje powołanego przez nią zarządu.

3. Równocześnie z rozwiązaniem rady izby Minister Przemysłu Drobego i Rzemiosła ustanawia na czas nie przekraczający sześciu miesięcy zarząd tymczasowy, któremu przysługują uprawnienia rady izby i jej zarządu. W tymże terminie powinny się odbyć ponowne wybory radców izby.

4. Postanowienia ustępów 1 i 3 (zdanie pierwsze) stosuje się odpowiednio do rozwiązania zarządu Związku Izb Rzemieślniczych, z tym że zarządowi tymczasowemu nie przysługują uprawnienia rady.

Art. 24. Organy izb rzemieślniczych i Związku Izb Rzemieślniczych, funkcjonujące w dniu wejścia w życie ustawy niniejszej, działają aż do ukonstytuowania się nowych organów stosownie do przepisów ustawy.

Art. 25. Traci moc obowiązującą ustawa z dnia 19 lipca 1939 r. o izbach rzemieślniczych i ich związku (Dz. U. Nr 65, poz. 434) i dekret z dnia 21 kwietnia 1948 r. o zmianie ustawy z dnia 19 lipca 1939 r. o izbach rzemieślniczych i ich związku (Dz. U. Nr 23, poz. 155).

Art. 26. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki
Sekretarz Rady Państwa: St. Skrzyszewski